

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 275/09-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R., a. s., K., zastúpenej advokátom JUDr. J. D., B., pre namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Košice I č. k. 1 Pv 748/08-20 z 30. apríla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti R., a. s., K., **o d m i e t a** pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2009 doručená sťažnosť spoločnosti R., a. s., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. D., B., pre namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 51 ods. 1 ústavy uznesením Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pv 748/08-20 z 30. apríla 2009.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

«N. dňa 7. 4. 2008 doručila sťažovateľovi poverenie viceguvernéra N. Ing. M. B., č. ODO-3548/2008 zo dňa 14. 3. 2008 na výkon dohľadu nad činnosťou P., a. s. (taký bol názov sťažovateľa do 31. decembra 2008). Na základe uvedeného poverenia bol vykonaný dohľad nad činnosťou poisťovne R., kde boli sprístupnené viaceré databázy poistných zmlúv...

Podpis je jednou zo zákonom predpísaných náležitosti poverenia na výkon bankového dohľadu.

Pri následnom porovnávaní jednotlivých podpisov viceguvernéra N. Ing. M. B. s podpisom na poverení zo dňa 14. 3. 2008 sťažovateľ získal podozrenie, že ide o podpisy rôznych osôb a podpis uvedený na doručenom poverení bol použitý ako keby bol pravý.

Sťažovateľ požiadal o vypracovanie znaleckého posudku PhDr. V. M., P. Sťažovateľ oslovil znalkyňu z odboru kriminalistika pôsobiacu v Českej republike z dôvodu, že vzhľadom na postavenie osoby, o ktorej podpis ide (viceguvernér N.), spor vyvolával ošemetnú situáciu pre znalcov zapísaných do zoznamu vedeného Ministerstvom spravodlivosti SR podľa zák. č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v znení neskorších predpisov...

V okolnostiach prípadu znalkyňa PhDr. V. M. vyhotovila znalecký posudok, č. 1717/2008 zo dňa 9. 6. 2008, ktorý mal náležitosti ustanovené čl. 4 ods. 1 Zmluvy č. 193/1993 Z. z. Znalkyňa v znaleckom posudku konštatovala:

„Na základě vyhodnocení provedené komparace lze konstatovat, že zjištěné rozdíly prokazují padělání, a to i přes částečně odlišnou stavbu porovnávaných podpisů a s tím související sníženou srovnatelnost s delšími spornými podpisy.

Rozdílné znaky jsou četné a byly nalezeny v různých hlediscích zkoumání. Jejich hodnota dovoluje vyslovit negativní závěr ohledně pravosti v kategorické rovině. Všechny sporné podpisy jsou tak hodnoceny jako padělky částečně napodobeného, částečně smyšleného charakteru, protože jejich pisatel neusiloval o přesné napodobení běžného podpisu oprávněné osoby.“

Sťažovateľ na základe znaleckého posudku okamžite podal podnet na začatie trestného stíhania vo veci prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej

pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona.

Uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru K., sp. zn. ORP-3147/SM-KE-2008 zo dňa 8. augusta 2008 sa začalo trestné stíhanie v tejto veci...

Sťažovateľ dňa 20. marca 2009 dostal uznesenie povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru K., sp. zn. ORP-3147/SM-KE-2008 zo 17. 3. 2009, ktorým poverený príslušník policajného zboru zastavil podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona s odôvodnením, že je nepochybné, že skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie, sa nestal.

Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť v lehote určenej Trestným poriadkom, ktorou namietol zákonnosť rozhodnutia povereného príslušníka Policajného zboru.

Okresná prokuratúra Košice I o sťažnosti rozhodla uznesením zo dňa 30. 4. 2009, sp. zn. 1 Pv 748/08-20, ktoré bolo sťažovateľovi doručené dňa 15. mája 2009.

Uznesenie Okresnej prokuratúry Košice I, sp. zn. 1 Pv 748/08-20 pozostávalo z výroku o dvoch bodoch.

Okresná prokuratúra Košice I v bode I uznesenia zrušila uznesenie povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru K., sp. zn. OPP-3147/SM-KE-2008 zo dňa 17. 3. 2009 z dôvodu, že poverený príslušník nepostupoval v súlade s § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, nakoľko skráteným vyšetrovaním nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo.

Okresná prokuratúra Košice I v bode II uznesenia zastavila trestné stíhanie vedené za prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, lebo je nepochybné, že preskúmaný skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Okresná prokuratúra Košice I takto rozhodla, lebo „aj prípadné konanie spočívajúce iba v sfalšovaní podpisu viceguvernéra na poverení, ktoré bolo preukázateľne vydané N. a na podklade ktorého boli poverení výkonom dohľadu zamestnanci N., nenapĺňa skutkovú podstatu prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej

uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona.»

Sťažovateľka je toho názoru, že namietané uznesenie okresnej prokuratúry porušuje jej základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 a čl. 1 ods. 1 ústavy. Porušenie svojich práv vidí v tom, že okresná prokuratúra uznesením č. k. 1 Pv 748/08-20 z 30. apríla 2009 zastavila trestné stíhanie *vedené za prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona. Oznamovateľom trestného činu bola sťažovateľka.*

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 a čl. 1 ods. 1 ústavy uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 748/08-20 z 30. apríla 2009, zrušil uznesenie okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 748/08-20 z 30. apríla 2009, priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1 500 € a náhradu trov konania na účet právneho zástupcu.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, čl. 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Predmetom sťažnosti je nespokojnosť s rozhodnutím okresnej prokuratúry, ktorá rozhodovala o sťažnosti proti uzneseniu povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru K. sp. zn. ORP-3147/SM-KE-2008 zo 17. marca 2009 tak, že zrušila

uznesenie o prerušení trestného stíhania a podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku konanie zastavila.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Namietané porušenie základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 51 ods. 1 ústavy teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02).

Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99).

Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Ústavný súd konštatuje, že prokurátorka okresnej prokuratúry v poučení uznesenia č. k. 1 Pv 748/08-20 z 30. apríla 2009 uvádza, že proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť nie je prípustná (§ 185 ods. 2 Trestného poriadku).

Toto poučenie sa podľa názoru ústavného súdu výslovne vzťahuje na výrok uznesenia označený ako „I.“, ktorým bolo zrušené uznesenie povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru K. o prerušení trestného stíhania.

V bode uznesenia označenom ako „II.“ prokurátorka okresnej prokuratúry konala podľa ustanovenia § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, keď trestné stíhanie zastavila, pretože uvedený skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa ustanovenia § 215 ods. 5 Trestného poriadku uznesenie o zastavení trestného stíhania treba doručiť obvinenému a poškodenému.

Podľa ustanovenia § 215 ods. 6 Trestného poriadku poškodený môže proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania okrem odseku 1 písm. f) podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Uznesenie o zastavení trestného stíhania bolo doručené sťažovateľke, ktorá mala účinný prostriedok ochrany svojich základných práv a slobôd v sťažnosti podľa ustanovenia § 215 ods. 6 Trestného poriadku pred nadriadenou prokuratúrou (I. ÚS 104/02), ktorú sťažovateľka nevyužila, a tým z dôvodu subsidiarity, ktorý vyplýva z poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy, znemožnila ústavnému súdu vo veci konať.

Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá teda právomoc preskúmať napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry, ktoré má podľa zákonnej úpravy preskúmať krajská prokuratúra.

Nad rámec uvedeného ústavný súd zdôrazňuje, že podľa ustanovenia § 193 ods. 2 Trestného poriadku ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, ktoré jej bolo dané pri oznámení uznesenia.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka má možnosť podať sťažnosť, a teda účinným prostriedkom si brániť svoje základné práva a slobody.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (I. ÚS 236/06, IV. ÚS 114/07).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez ďalšieho právneho významu zaoberať sa ďalšími nárokmi sťažovateľky v nej uvedenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2009